

Hadtápszervek közreműködése a vasfegyelem megteremtésében

Ismeretes, hogy a vasfegyelem kialakítása Néphadseregünk kiépítésének egyik legidőszerűbb, alapvető kérdése.

A vasfegyelem kialakításából a hadtápszerveknek is ki kell venniök a részüket, mégpedig:

a) egyrészt a saját szerveiken belül meg kell teremteniök a vasfegyelmet,

b) másrészt közre kell működniök az alakulat (ezred, zászlóalj stb.) vasfegyelmének kialakításában.

I.

Hadtápszervek vasfegyelmének kialakítása.

Szolgálati Szabályzatunk általában minden előjáró egyik legfontosabb kötelességévé teszi a katonai vasfegyelem kialakítását. Emellett a hadtáp parancsnok (ellátószakaszparancsnok) és a hadtápszolgálat ágazati vezetőinek köteleménél is külön kiemeli felelősségüket a nekik alárendelt, anyagi szolgálatot ellátó szervek és közegek fegyelméért.

A vasfegyelmet hadtápszerveken belül általában ugyanazokkal az eszközökkel és módszerekkel kell megvalósítani, mint magánál a csapatnál, tehát:

1. példaadással,
2. oktatással és neveléssel,
3. ellenőrzéssel,
4. fenyítés és jutalmazás nevelőmódon való alkalmazásával,
5. Pártunk segítségével.

1-hez:

A *példaadás* előfeltétele a fegyelmezésnek. Enélkül hatástalan minden oktatás és nevelés.

A *példaadás* nem külön szolgálati tevékenység! A hadtápparancsnok, illetve szolgálati ág vezető egész életmódjának, magatartásának, szolgálatteljesítésének, minden szavának és cselekedetének *példaadónak* kell lennie. Olyannak, hogy az alárendeltek szemében a Szolgálati Szabályzat megtestesítője legyen.

A példaadásnak feltétlenül őszinte, marxista-leninista meggyőződésből és proletár nemzetköziséggel párosult, szocialista házafliságból kell fakadnia. Mélységes kommunista meggyőződés és harcos elszántság, a dolgozó nép forró szeretete és az imperialista ellenség ízzó gyűlölete nélkül nincs és nem is lehet példaadás, hanem csak álnok képmutatás és undorító szílnészkedés.

2-höz:

Oktatással és neveléssel kell a példaadást kiegészíteni. Sztálin elvtárs tanítása szerint:

„A mi fegyveres erőink harcképességének legfontosabb feltétele a komoly katonai fegyelem, amely mindenekfelett a hadsereg tagjainak fejlett öntudatán és politikai képzettségén alapul”.

Tudatosítani kell minden hadtáp tisztben, tiszthelyettesben, tisztben, legénységben és polgári alkalmazottban azt, hogy:

szabadságunkat,
szocialista vívmányainkat,
létünket és jövőnket

csak úgy tudjuk biztosítani, ha honvédeskünkhez híven:

öntudatos áldozatkészséggel,
öntevékenyen és kezdeményezően,
pontosan és lelkiismeretesen,

egyszóval: *fegyelmezetten* teljesítjük kötelességeinket, hajtjuk végre a parancsokat és tartjuk be a szabályzatok és rendeletek rendelkezéseit.

3-hoz:

Ellenőrzéssel folyamatosan meg kell győződnünk arról, hogy példaadásunk, oktató és nevelőmunkánk eredményes volt-e, s ha nem, mi ennek az oka. Ha módszerünk volt hibás, önbírálattal feltétlen javítsunk rajta, ha viszont az alárendeltben van a hiba, derítsük fel annak okait, és igyekezzünk azt kiküszöbölni.

Az ellenőrzés hiánya komédiává süllyesztí a parancsadást, züllesztí a fegyelmet, tág teret nyit az ellenséges aknamunkák-nak, a korrupciónak és a bürokráciának.

Az ellenőrzésnek tehát: folyamatosnak, ébernek, tartalomra és formára is kiterjedőnek kell lennie.

4-hez:

A *fenyítés és jutalmazás* nevelő hatású alkalmazásával kell a példaadás, oktatás és nevelés eredményességét biztosítani.

A Szolgálati Szabályzat III. Rész 1. §. 4. pont (1) alpontja szerint „Mindén *előjáró köteles* a honvédség fegyelmének fenntartása érdekében a mulasztást elkövetett alárendeltjét a mulasztás mérvének megfelelően megfenyíteni, az arra érdemeseket pedig szorgalmukért, valamint a szolgálat példás ellátásáért, hőstetteikért megjutalmazni.”

A fenyítés és jutalmazás tehát nemcsak joga, hanem *kötelessége* is minden előjárónak.

A fenyítést, vagy jutalmazást az ellenőrzés eredménye alapján, az alábbiak szerint alkalmazzuk:

1. Mielőtt fenyítünk, vagy jutalmazunk, alaposan vizsgáljuk ki a cselekményt, indítóokait és körülményeit.

2. A fenyítést ne kihallgatáson, lélek nélkül, sablonosan szabjuk ki, hanem:

a) hívjuk be a mulasztót hivatali helyiségünkbe,

b) beszéljük meg vele a legnagyobb jóindulattal a cselekményt, világítsuk meg a hibát, körülményeit, következményeit, gyakoroljunk építő bírálatot, igyekezzünk meggyőzni és önbírálatra bírni a mulasztót.

3. A fenyítés nemét és terjedelmét csak az 1. és 2. alattiak elvégzése után a fenyítendő egyéniségének, eddigi magatartásának és a cselekmény körülményeinek figyelembevételével állapítsuk meg.

4. Ervenyesítsük a fokozatosság és arányosság elvét, és ne szabjuk ki mindjárt, minden esetben a lesgzigorúbb fenyítést, de ne is legyünk elnézőek.

5. A fenyítés kihirdetésekor tegyük oktatás tárgyává az ügyet az alakulat előtt, de anélkül, hogy a fenyítettet megalázzunk.

Ertelemszerűen alapozzuk meg a *jutalmazás* nevelőhatását is.

5-höz:

Pártunk segítségét igénybevehetjük.

a) A példaadás megszervezésére. A fegyelem terén a kommunista katonáknak kell élenjárniok. A Magyar Dolgozók Pártja V. Országos Katonai Konferenciájának határozata ki mondja, hogy:

„A MDP minden honvédségben szolgáló elvtárstól megköveteli és kötelességévé teszi, hogy fegyvelmezetségben, kötelességteljesítésben, katonás magatartásban előljárjon.”

b) Az oktatás és nevelés kiegészítésére és alátámasztására (pártnapi előadás, taggyűlés, kritika, faliújság, népnevelők munkája stb.).

c) Az ellenőrzés kiegészítésére (kritika-önkritika, hibák, okok, körülmények feltárása, szocialista versenyek szervezése és kiértékelése stb.).

d) A fenyítés és jutalmazás nevelőhatásának alátámasztására, kiszélesítésére és elmélyítésére (népnevelők felvilágosító-munkája, agitáció, hibák, versenyszerű kiküszöbölése stb.).

A hadtápszolgálat vasfegyelmének kialakításánál különösen fontos szerepet játszik az *anyagfegyelem* és ezen belül a *munka-fegyelem* kialakítása.

Az anyagfegyelem része a proletár vasfegyelemnek; mégpedig az a része, amelynek a kialakításában a hadtápszerveknek nemcsak közreműködniök, hanem jó példával előljárniök is kell.

Anyagfegyelmén az anyagok előírásnak megfelelő gondos, lelkiismeretes és szakszerű átvételét, tárolását, kezelését, karbantartását, rendeltetészerű és kíméletes használatát, illetve felhasználását, pénzzel, anyaggal, energiával való takarékoskodást, jó és becsületes gazdálkodást és elszámolást értjük.

A szocialista rendszer alapja a termelőeszközök társadalmi tulajdona. Szocialista társadalomban így Népköztársaságunkban is a *paazarlás*:

a) a dolgozó nép verejtékes munkája gyümölcseit felesérli ami

b) a szocialista felhalmozást gátolja,

c) az életszínvonal emelkedését mérsékeli és

d) a honvédelem kifejlesztésének ütemét fékezi.

A népi vagyon rongálása, akár szándékosan, akár gondatlanságból történik, Pártunk célkitűzéseinek, a szocializmus ügyének, a dolgozó nép érdekeinek elárulását, honvédeinkünk megszegését jelenti.

Aki pedig az *ellenőrzést* elmulasztja, a hibákat és mulasztásokat *elnézi* és *eltűri*, — *büntársává* válik a nép ellenségeinek, a kártevőknek és szabotálóknak.

Igy kell értékelnünk a bútorok törését és összekarcolását, a villany felesleges égetését, vízcsapok nyitva hagyását, ablakok betörését, élelmiszerek és tüzelő pocsékolását, a ruházat, felszerelés és fegyverzet karbantartásának elhanyagolását, az

edénytöréseket, a hanyélést és pontatlanságot, a naplopást és ezek túrését.

Ennek megfelelően kell a kártevőkkel és naplopókkal, de pártfogóikkal és büntársaikkal szemben is eljárni.

A munkafegyelem szerves része az anyagi fegyelemnek. Jellemzői:

- a) pontosság,
- b) lelkiismeretesség, becsületesség és öntevékenység,
- c) szaktudás és szorgalom.

Megteremtéséhez a már vázoltakon kívül:

a munkaidő betartásának állandó ellenőrzése (ellenőrző-bélyegző-óra),
munkanormák bevezetése és a teljesítmények folyamatos ellenőrzése,

munkaverseny szervezése, folyamatos kiértékelése, az eredmények kihirdetése, kifüggesztése,

újjító- és tapasztalatsere mozgalom szervezése,
índezekben Pártunk — és ahol van, az Üzemi Bizottság — segítségének az igénybevétele.

Pártunk segítségének jelentőségét legjobban néhány megtörtént gyakorlati példával érzékeltethetjük.

Egyik alakulatnál a polgári alkalmazottak munkafegyelme és teljesítménye rendkívül alacsony volt. Az alakulat pártbizottsága megvizsgálta a kérdést. a szakszervezet útján újjászervezte az üzemi bizottságot, a munkafegyelem megszilárdítására, a teljesítmények növelésére és munkaversenyek kialakítására a htp. szolg. egyes ágazatain belül akciógyűléseket szervezett. Ezek meg is hozták a kívánt eredményeket, feltárták és orvosolták a hibákat.

A konyhán és az étkezdékben piszok és rendetlenség. Az élm. szolg. vez. létszámemelést kért és rengeteg túlórárt fizetett. A Párt közbelépése kiderítette, hogy elég az ember, de rossz a szervezés és a munkafegyelem. Akciógyűlés, kritika, önkritika, átcsoportosítás! Eredmény: minimumra csökkent a túlóra, nagyobb a rend és a tisztaság.

A lépcsők, folyosók, fürdők, W.C-k stb. elhanyagoltak. Kevés a takarító, — állapította meg a htp.pk. A taggyűlésen azonban kiderült, hogy bár a takarítók száma valóban nem elegendő, az eredményt emellett még a munkához való rossz viszony is rontja. Az egyik takarító brigádot a többi bojkottálta azért, — mert jól dolgozott és jutalmat kapott. A Párt kemény kritikája és nevelőmunkája kellett ahhoz, hogy a bojkottálók ráeszméljenek, hogy — saját magukat gyalázzák meg. Persze,

emellett szervezési hibákat is felderített a Párt kritikája és a takarítók önkritikája.

Az épületkezelőség munkáját önkéntes rohambrigád támogatta. Falbontás, vakolás, villanszerelés, meszelés... Valóban dicséretes munkát végeztek. Taggyűlésen mégis kemény kritikát kaptak: a munkaverseny hevében „elfelejtették” a bűtorokát kihordani, s ennek következtében a törmelék mész, malter és nedvesség kárt okozott bennük.

II.

Közreműködés az alakulat vasfegyelmének kialakulásában.

A hadtápszervek közreműködése az alakulat vasfegyelmének kialakításában kétirányú:

a) egyrészt biztosítani kell a vasfegyelem kialakításának *anyagifeltételeit*.

b) másrészt meg kell teremteni az alakulatnál az *anyagifegyelmet*, mint a vasfegyelem szervező részét.

Mindkét feladatkör a htp.pk. (ellátó szakasz pk.), illetve a hadtápszolgálat ágazati vezetőinek a Sz. Sz. I. Részben rögzített kötelmeiből adódik. Így pl. az ezred htp.pk. felelős az ezred személyi állományának az előírt pénzbeli illetményeikkel, étellemmel és egyéb anyagi járandósággal idejében való ellátásáért, a szállítószolgálat tervszerű, helyes, gazdaságos és rendeltetészerű működéséért stb., melyek az a) alatti feladatkörre tartoznak, és felelős az alárendelt honvédszemélyek és egységek anyagának előírás szerű felhasználásáért, tárolásáért, javításáért és nyilvántartásáért, ami viszont a b) alatti feladatkörbe tartozik.

a)-hoz:

A vasfegyelem kialakításának egyik alapfeltétele, *anyagifeltétele*: az alárendeltekről való mindenirányú, lelkiismeretes, bajtársias és eredményes gondoskodás.

Bizalmat és szeretetet ébreszt az alárendeltekben a parancsnok és rajta keresztül a katonai és politikai vezetők iránt. Nem valljuk azt a polgári nézetet, hogy „a győzelemhez a titkos út a gyomron át vezet”, de tisztában vagyunk azzal, hogy a megbízható fegyver, a jó ruházat és felszerelés, a kifogástalan ellátás stb. döntő hatással van a hadsereg erkölcsi erőire, fegyelmére.

A gondoskodás hiánya, vagy elégtelensége nemcsak aláássa a bizalmat, lelohasztja a lelkesedést, gyengíti az akarat-

erőt, hanem sokszor közvetlen akadályozóvá válik a parancsok és rendeletek teljesítésének, az utasítások betartásának stb.

Ha nem biztosítjuk idejében a szükséges minőségű és mennyiségű lőszert, üzemanyagot stb., nem tudjuk végrehajtani az elrendelt gyakorlatot.

Kiképzési eszközök és anyagok hiánya, vagy elégtelensége esetén képtelenek vagyunk a kiképzési rendeletekben foglalt követelményeknek eleget tenni.

Karbantartóanyagok hiánya esetén nem tudjuk a fegyverzetet és felszerelést az előírásoknak és követelményeknek megfelelően gondozni.

Rosszul kezelt, elhanyagolt fegyverzettel viszont nem érhetünk el jó lövedményt.

A rossz elhelyezés és élelmezés rontja a hangulatot, csökkenti az emberi szervezet teljesítőképességét és ellenálló erejét. Csonkig kopott seprővel nem lehet tisztára seperni, rongy nélkül pedig nem lehet felmosni a kórleitet.

A parancs maga is rombolóhatásúvá válik, ha a végrehajtás előfeltételei hiányoznak és azt nem biztosítjuk.

A hadtápközegek azért éljenek a csapattal együtt, vegyennek részt a kik. értekezleteken, eligazításokon, öntevékenyen és idejében érdeklődjenek a következő kik. időszakok feladatai iránt. Végezzenek számvetéseket azok pénzbeli és anyagi szükségleteiről. Ezeket a szükségleteket öntevékenyen, idejében igényeljük. Ne várják azt, hogy majd szól a pk., ha valamire szüksége lesz. A jó htp. pk. mindenről tud és sosem érheti váratlanul valamilyen szükséglet beállása. Előrelátó gondoskodásával biztosítja a vasfegyelem kialakításának anyagi feltételeit.

b)hez:

A vasfegyelem keretében az anyagi fegyelem kiépítése az egész alakulatra nézve ugyancsak elsősorban a hadtápparancsnok (ellátószakaszparancsnok) és a szolgálati ágak vezetőinek kötelessége.

Ennek eszközei csapatvonatkozásban (tehát a hadtápszerveken kívül):

a) a parancsnok figyelmét felhívjuk htp. ellenőrzési rovarcsolási stb. köteleimre,

b) ellenőrizzük, hogy az alsóbb fokú (pl. ezred viszonylatban a zlj., szd. és szak. pk.-ok) eleget tesznek-e htp. vezető és ellenőrző köteleimnek; mulasztás esetén figyelmeztetjük, súlyosabb esetben, vagy ha figyelmeztetésünk hatástalan marad, felelősségre vonására intézkedünk, illetve javaslatot teszünk.

c) saját htp. ellenőrzési kötelmeinket lelkiismeretesen, lényegre és formára is kiterjedő módon, folyamatosan végrehajtjuk, a hibákat és mulasztásokat, a parancsnoknak idejében jelentjük, kiküszöbölésükre, fegyelmi, vagy bűnvádi eljárás megindítására, valamint ezek oktatás tárgyává tételére javaslatot teszünk.

d) kiképzőtevékenységünkkel is alátámasztjuk az anyagi fegyelem kialakítását (Sz. Sz. I. R. 12. §. 80. p b. és c. alpont).

e) végül mindehhez —a már vázoltak szerint — Pártunk segítségét, szervező, mozgósító és átalakítóerejét is igénybe vesszük.

*

Befejezésül hangsúlyozni kívánom, hogy a hadtápközegeknek minden ténykedése gondoskodása a csapatról és ellenőrző tevékenysége akár akarja, akár nem, hatással van a fegyelemre; mégpedig vagy építő, vagy romboló hatással. Ezért a vasfegyelem és annak részeként az anyagi-, valamint munkafegyelem kialakításában való közreműködés a htp. közegeknek nem valami „külön” szolgálati tevékenysége, hanem ellenkezőleg: működésük eredményességének egyik fokmérője az, hogy milyen a csapatnál az anyagi fegyelem és a hadtápszerveknél a fegyelem.

Vasfegyelem nélkül nincs ütőképes hadsereg